

гайдата. *Д.* 28, 24—25. Та си узе нова стомна. *М.* 412. Та юзе злата бжлица. *М.* 130. Той да земе гиздава Марика.—Той си юзе гиздава Марика. *ib.* 141. Да сумѣ мома, би си го узела. *ib.* 583. Стоянь и юзелъ две стовни, Та и на вода отишалъ. *ib.* 61. До де му глава юзе-ха, Деветъ калѣче строшиха, Съ десета глава осекле. *ib.* 149. Па са изведнаш гърмнале, 'Сите айдуци избиле, Па им главите узэле. *Пе.* 14, 311. Узѣмеме се, възмемъ другъ друга: Айде, рече, да се ўзне-мо. Узбше се. *Пе.* 12, 121. С' иска'а се, юзе'а се. *ib.* 117.

Узенгѣя* (*uzengui et uzengui Étrier*) с. ж. стремя: Стани ста-ни а стопане! Фжрли нога въ узенгѣя. *М.* 246. Узенгѣи до две лютѣ змѣн. *ib.* 124.

Узжълтъ *пр. вм.* възжълтъ, желтоватый: А кога бубата е въ пжскулю и изцѣди отъ себе си сичко коприняно вещество, тогава става узжълта и жълтинкава. *Пк.* 66.

Узнѣж Узнѣмъ *м. св.* **Узнѣвамъ** *м. дл.* узнѣю, узнѣю: Ни-кой и Стойна не узна, Дури сѣ сама казала. *М.* 13. Кжде сѣ чуло, видело, Момичка войска да войвить Токму за деветъ години, Никой да не и узнантъ, Дури сѣ сама казала. *М.* 201. Нѣка стане що ще, азъ искамъ да узная това. *Х. I.* 29. Уще ми сѣ Босно не узнало, Дури умре единъ синъ у майка. *М.* 236.

Узрѣж *м. св.* созрѣю. **Узрѣвамъ** *м. дл.* созрѣваю: Кога узрѣе рожбата (брѣбоя), сушили и на слънце. *Л. Д.* 74 *р.* 204. Господ по-сѣя ябълка До обѣд никнж поникнж, До плѣдне цвѣтъ завѣрза, До икиндѣя узрѣя До трѣ ми златни ябълки. *Д.* 15, 30—34. Тѣхъ (бана-тыты) ядѣтъ различно: неузрѣли и узрѣли. *Л. Д.* 71 *р.* 108. По-голѣ-мыты добыччета за прѣво заплодяваніе узрѣвать и налгквать по-кѣсно отъ по-малкыты. *Л. Д.* 73 *р.* 271. Азъ още не сжмъ узрѣлъ за учи-тель. *З.* 334.

Узрокъ с. м. причина, поводъ: Едвамъ миратъ бѣше сключень, той вече трѣсяше узрокъ за да то развали. *Р.* 10.

Узунъ* (*ouzun adj. et subst. t. Long, longueur*) *пр.* несклон. длинный, долгій: Грунца каже чичу си: Чичо Неделкьо, Неделкьо! Сти-га да ходимъ, чичо ле, Стамболски дълги друмове, Чорленски узунъ кжрове, Че въ друми, казвать, чичо ле, Че варвѣтъ черни Татаре. *Ч.* 285. В Едрене в узун-чаршѣя при Султан-Селим ѱамѣя. *Д.* 80, 3—4. Аленъ ми магданъ дигнете, Узунъ калжчка подайте. *М.* 159. Како тебе не найдох, таквой тенко високо, таквой бело црвено, таквой узун саш-лия. *Пе.* 11—12 *р.* 172.

Узѣбж са *м. св. вм.* озѣбж са, оскало зубы: Та ка сѣ Арански